

op og ned paa Beskatnings-Forholdet, naar Geistligheden herefter blot skulde svare af deres Jorder, og det er jo ogsaa strax blevet anerkjendt i Motiverne til Udfastet, at der blev gjort Uret imod de Enkelte, og derfor siger man „derfor skal Uretten gøres god igjen“. Men, paa hvad Maade? Ved at de enkelte Præster, som kom til at lide Uret, kunne henvende sig med en Ansøgning til Ministrene om at faae den fornødne Godtgjørelse som en Gavnbeviisning. Man henviser dem altsaa til et nyt Raadessecretariat, et geistligt Raadessecretariat, hvorfra de kunne faae lidt Hjælp for den Uret, som bliver gjort dem. Som Bruger af noget Jordegods her i Landet ønsker jeg ikke at have nogen Forret for mine Medborgere, men jeg ønsker heller ikke at lide nogen Uret; ligesaa lidt som jeg ønsker, at Staten skal gjøre Uret og sige: Nu kan Du søge Hjælp hos det nye oprettede Raadessecretariat. Netop paa den Maade, som Udfastet har foreslaaet, netop derved opstilles noget Nyt, idet Geistligheden betragtes som en særegen Skatteklasse, der stilles ligeover for de øvrige Hartkornseiere og ligeover for Kjøbstadborgeren. Alt dette undgaaes ved Uendningsforslaget, hvorefter Enhver paa lovlig Maade kan faae det tilbagebetalt, som han ifølge Lovforslaget kom til at svare for Meget. Netop naar man saaledes opstiller alt det geistlige Gods som en ny Skatteklasse, netop derved præjudicerer man Spørgsmaalet; derimod saaledes som Uendningsforslaget opstiller det, præjudicerer man det slet ikke, saa lader man det netop staae in statu quo. Hvad Tillæget angaaer, følger det ganske naturligt af denne Forandring, som intet Medlem her i Thinget har foreslaaet, men som den høitagtede Finansminister har foreslaaet, idet han nemlig har undtaget en Beskatningsgjenstand fra at svare Skat, nemlig Præstetienden. Naar vi denne gang undtager — og det er jo vedtaget — en Beskatningsgjenstand for at svare Skat, saa maa vi ogsaa en anden Gang kunne lægge Skatten paa den.

Ja, det er mærkeligt nok med dem, som sige, at de ikke ville have Spørgsmaalet præjudiceret; de komme som oftest altid tilbage, som ogsaa den ærede Ordfører bemærkede, til

Kirkens Gods, om hvilket man ikke veed, hvem der eier det. Nu gad jeg dog vide, hvor de høre hen og hvem der er Eieren; man maatte dog kunne paavise ham. Naar den lovgivende Magt i Staten, naar den Magt, med hvem Kongen har deelt sin Myndighed, naar den ikke kan raade over det, ja, saa maa enten Kongen endnu have fuld Souverainitet over Noget her i Staten, hvor Danmarks Rigsdag ikke kan have Noget at sige, eller ogsaa maa vi vise hen til en anden Autoritet, og jeg veed da sandelig ikke, hvor vi skulde gaae hen, naar det ikke var til Paven i Rom (Latter).

Mourier: Jeg kan just ikke ganske vedkjende mig den Sætning, at der aldrig under en Sags 3die Behandling skulde kunne være tilstrækkelig Grund for Thinget til at vedtage saadanne nye Uendningsforslag, som gaae ud paa mere end blotte Redaktionsforandringer; men paa den anden Side antager jeg rigtig nok, at man bør være meget varsom med, under 3die Behandling at gaae ind paa nye Forslag, og saaledes forlade den Vej, man under de tidligere Behandlinger har betraadt. Jeg troer, at det Nye, man ønsker vedtaget, i alt Fald maatte have meget væsentlige Fortrin fremfor det tidligere Vedtagne, som man vil have forkastet, og at man allermindst bør fremkomme med noget Nyt ved Sagens 3die Behandling, naar man ei tør holde sig forviiset om, at ikke omvendt det forhen Vedtagne har væsentlige Fortrin fremfor det Nye, og det Nye væsentlige Mangler, som ikke fandtes ved de Resultater, den tidligere Afstemning havde givet. Nu negter jeg ikke, at det virkelig forekommer mig, at Forholdet her netop er saaledes, at det Resultat, som Afstemningen under Sagens anden Behandling førte til, fortjener Fortrinet, og at man gjorde bedst i at blive staaende derved. Det maa nemlig bemærkes, at det, der tilsigtes ved det foreliggende Lovforslag, og ved det dermed tilsigtede Lovudkast om Hartkornets Egalisering, er deels en Sammendragning af flere Skatter, og deels en Udjevning af forskellige Uligheder, som finde Sted i Beskatningen. Dette har man nu, forsaavidt de Jorder og Tiender angaaer, med hvilke Geistligheden er beneficeret, troet at kunne opnaae